

GENESIS

CCLCGCSJUS

1

1:1-25 Wia si ɳaa kuŋ-kuŋ kala dεrε.

1-5 Buŋbuŋ-la ne Wia ɳaa wia nyuŋ ari tŋteeŋ ne. U si suomo. kunkala fa tuo tŋteeŋ, ka Wia diŋ-zɔŋ-la fa china vivilli liiŋ nyuŋ. Lerŋ kala fa bire ne. ɳii ne Wia ta pulumuŋ duu chaane. U ku tuu a chaane. Wia na di pulumuŋ zɔmo. Bua dɔŋɔ u yie leŋ lerŋ pullε, bua dɔŋɔ maa u yie leŋ lerŋ biri. Pulumuŋ ne u kaa yiyire wiiheye a kεŋ birimiŋ ma kaa yiyire titanŋ. Che-buŋbuŋ ne ɳii.

6-8 Duŋbiŋbaanaa fa he liiŋ nyuŋ ne. Wia sii a bul di ba sii liiŋ nyuŋ a jijil. Ba sii a jil. ɳii ne Wia kεŋ dime a kaa yiyire wia nyuŋ. Che-liaminiŋ ne ɳii.

9-10 ɳii ne Wia bul di lii-jina kala sii ku he di-bal aŋ ka tŋtee-hiliŋ piŋ. U si bul ɳii, ba sii a ku pε dɔŋɔ le.

11-13 ɳii ne Wia ta kudii-yiri kala si nyu ari tii-yiriba a bul di ba kala nyu tŋteeŋ. Ba nyu. ɳii ne tiisin ari kudiilee kala nene pε a puŋa pε. Che-torimunŋ cheŋ ne ɳii.

14-19 Ηii ne Wia ta wii-posun ari chene ari chanjwulaa di ba kala lii. Ba ku lii. U ηaa wii- posun pupose wiiheyε a bir a ηaa chene ari chanjwulaa ba ma pupose titaninj. U saa bir a ηaa ba keη yibiininj ari tafaanj porε dɔηjε le. Che-nesiminj cheεη ne ηii.

20-23 Ηii ne Wia ta chenfili-yiriba kala ari kialinj kala sii juu liiη a bul di ba lii a keη miisinj. Ba kala wei a keη miisinj. Ba waa a puja pe. Ba doho ma sii puja pe. Wia bir a ta diibii- yiriba maa, ba ma sii a puη. Che-nomunj cheεη ne ηii.

24-25 Ηii ne Wia bir a ta bagilaa ari pusun- kala ari kialinj kala sii veη tijteenj a bul di ba lii keη doho. Ba kala lii a wei a keη miisinj. Kialinj kala Wia si ta, ba kala lulul a waa a puja pe.

29-30 Ηii ne Wia pa kialinj kala si keη miisinj kudiilee. Kialinj si nyu tijteenj ne ba didii.

1:26-2:25 Wia si ηaa nihuobiine.

1:26-2:25 Wia ηaa kuη-kuη kala dere ne aη-na ηaa nihuobiine. U ηaa baal ari haal ne. U ηaabba ba nagε u titia ne.

2

Tiarinj ne Wia loge a me baala, aη-na wiese he baal-la miisinj le. Usii a wei a keη miisinj. Wia

kenu kaa yire Adam. Wia jaa gaarinj-bal kubala a chɔŋse kiaa a kən Adam a he dime. Gaarinj-la fa he fuo-kubala niij ne, Eden tjinneñ le. Miisij tia ma ne fa chij gaarinj-la tutuɔbaanij. Di nuu ne die u bi jaŋ suu. Wujiminj tia ma ne fa he dime. ɻii ne Wia bula pi Adam, "Biben gaarinj-la nyuŋ. ɻi jaŋ wuo didii tii-nene-la kala si he gaarinj-la tuɔŋ. Ama wujiminj tia ne chij gaarinj-la tutuɔbaanij ɻii. Di ɻ ne dii tia-la neniŋ, ɻ jaŋ jinj wu-zɔŋŋɔɔ ari wu-ɓɔŋŋɔɔ. Po ɻ si tia-la neniŋ dii. Di ɻ ne die ɻ jaŋ suu." ɻii ne Wia kən diibiisi-la ari pusu-la ari bagila-la ari kuŋ-kuŋ kala sii vəŋ tjinneñ kaa kə Adam teenj duu he ba yiraa. U ne ba yiraa. ɻii ne Wia si, "Adam duŋduŋa ne he dime. ɻii bi zoŋ. Mi jaŋ jaa haala a pu, duu pipeu le." ɻii ne u jaa Adam faasa piŋ doŋ. U liise u səŋperibiiŋ doŋ a kaa jaa haala. Adam si sie, Wia kən haal-la a kaa mu pu. Adam si nau, u si, "La diŋ kən chal-bala ne. Mi səŋperibiiŋ ne Wia kaa jaŋ. ɻii wiaa mi jaŋ kəniŋ yire haal." ɻii ne tii baala yie len u nyimma ari u naŋ, aŋ ka ba di u haala məre doŋ le a kən chal-bala. ɻii ne Wia si baa lul biiriŋ a tii kuŋkala si he dime a biben ba nyuŋ. Ba fa kən yari-biree ne, ka hiisij fa biba kəne. Wia bene a na ari kialij kala u si jaa, ba zomo. Che-dumunj cheeŋ ne ɻii. ɻii ne di Wia tjinnejaa kala dərə. U sii wiesi che-pemij cheeŋ a jaa cheeŋ deej jaa tuɔ-puli cheeŋ.

3

3:1-24 Nihuobiinee juu haache.

1-7 Dimij fa jaa wujinni-kinkən tiina ne. U piɛse haal-la a bul, "Wia si ma si gaarinj-la tii-

ненеэ дөңсүн дии нээ?" Өгүй нэ хаалла бул, "Лаа дии тийнене-ла кала нэ, ама ла би гаарин-ла тууцбааны тияла ненеэ-на дии. Ди ла нэ дие, ла яң суу." Өгүй нэ димин миира була пу, "Ма би яң суу, ама ма яң жиң шүүчүүлүү ари шүүбөйүүлүү. Виа жима ари ма нэ дии киалин, ма яң наң у-на Виа." Өгүй нэ хаалла биена тияла ненин а чоу а төрө дии аң ка па у бала мaa. Ба дийн а сене жиң шүүчүүлүү ари шүүбөйүүлүү. Ба биене дии ба көң яри-биреэ нэ. Өгүй нэ ба көң пипаарин чийгээр гөннин дии ба лаале.

8-21 Өгүй нэ дидашаны Виа ку түү а дудууре гаарин-ла туң. Adam ари у хаала ний у дөмө а сий даа жуу фая тийснүү бубуны. Өгүй нэ Виа чиреба а пиехеба, "Ний нэ ма хэ?" Baal-ла си, "Ми ний өдөмө нэ, ка ми көң яри-биреэ. Өгүй нэ фавулун көнгөмө, ми сий даа му фая." Өгүй нэ Виа пиехүү, "Кубеэ нэ бул өгүй а пин? Ма дийн тияла ма сий кисэ нээ?" Өгүй нэ Adam миира була па Виа, "О нэ пиме хаала деен, у-нэ саа пиме тийнене-ла ми дии." Haal-ла ма си дии димин нэ ныису у дийн тийнене-ла. Өгүй нэ Виа була па димин, "Ола нэ тий ми яң наа дии өнүү туурин өнүүн нын. Ми яң наа дии даа ди хаалла наа дийн дөмө, дии өнүү биирин ари у биирин ма наа дийн дөмө. У дохог нийн яң өмөө өнүүн үерэ, ка өнүү ма та у наатилини лэ." Өгүй нэ Виа була па хаала, "Ди өнүү чөө өнүү lul кала, си дии өнүү на хөөнүүнүү. Ола яң тутуул бала, дии у тийн а бибенин." Өгүй нэ Виа була па Adam, "О си jegili өнүү хаала ниийн гла, ми яң лен дии яң ари сөсүн нын тингтөөн. Ола яң тийн а суоли аж-на ууко кудиilee дидий. Ола яң титиң дийн аж-на суу. Tiarin нэ ми кая нааң, өнүү яң бира бириме tiarin." Виа саа көң пусун тенин а кая үерэ гөннин пиба ба лаа лаале. Adam хэ у хаала чирин Eve. У нэ кая нааң нуукала нааң.

22-24 Ƞii ne Wia bula pa Adam ari Eve a bul,
"Lεεlε ma jin wu-zɔŋŋɔɔ ari wu-bɔŋŋɔɔ ne. Mi jan
kirima ta di ma lii gaarinŋ-la 1ε, di ma si miisinŋ
tia-la ma dii." Ba leŋ gaarinŋ-la a mu pipere
tiŋteenŋ. Ƞii ne Wia ta Wia tiŋdaaraa ba ku tuu
gaarinŋ-zɔŋŋ-la tuɔŋ. Sia-la si kεŋ nyiniŋ ne ba kaa
po miisinŋ tia-la wonbiinŋ.

CORPORATION ARCHIVE
COPY-DALLAS

SISAALA

© 1977 *Ghana Institute of Linguistics*

Acknowledgements

Translation done by

Mr. Edwin Tommuah Bawine
with the help of the Institute of Linguistics

Illustrations
drawn by Mr. Andreas Egli

TO 089-1000

Printed by the
INSTITUTE OF LINGUISTICS
Box 378, Tamale
GHANA